19-ter Jahrgang Nr. 28. Jüdische Pester Zeitung. Montag, 7. März. 1887.

Redaction u. Administration
befinden sich:
BUDAPEST,
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. ö. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דריימאל.

רעדאַקציאָן אונד אדמיניס-
טראציאָן בעפינדען זיך:
בודאפעסט,
האָכשטראסע נומ' 1,
פראנומעראציאָנס-פרייז:
פיר אָסטערדייך-אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדען אָסטר. ווע.
האלביעהריג 4 גולדען אָסטר. ווע.
פיערטעליעהריג 2 גולדען אָסטר. ווע.
פיר'ס אויסלאנד
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. אָ. ווע.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. אָ. ווע.
פיערטעליעהר' 2 גולד. 50 קר. אָ. ווע.
פראָנומעראציאָנען
ווערדען יעדען טאג ענטגעגענגענאָממען.
אננאָנצען ווערדען
נאך אויפליעגענדעם טאריף בערעכנעט

1887 28 ניינצעהנטער יאהרגאנג נר. | Erscheint wöchentlich dreimal. | בודאפעסט, מאָנטאג יא' אדר, תרמ"ז.

דער אויפשטאנד אין בולגאריען.

אלס אונזער מיניסטער דעס איסערן גראף קאלנאָקי דען יעטצט אין דער אונגארישען הויפשטאדט טאגענדען דעלעגאציאָנען פערגאנגענע וואָכע ערקלארטע, דאסס דיא בולגארישע פראגע יעטצט איינע נעבענפראגע געוואָרדען זייא, וואוסטע ער נאָך ניכטס פאָן דען נייעסטען פאָרגאנגען אין דיעזעם פירסטענטהומע, לאגען איהם נאָך קיינע בעריכטע איבער דען מיט ריססישעם געלדע אונד מיט רוססישען קנעכטען אין בולגאריען געשטיפטעטען אויפשטאנד פאָר. היינטע שטעהט דיא זאכע אנדערס. דיא בולגארישע פראגע איזט היינטע וויעדער דיעניגע, אויס וועלכער דעם אייראָפאישען פריעדען דיא גראָססטע געפאהר ענטשטעהען קאנן.

גליקקליכערוויזע איזט עס דער בולגארישען רעגענטשאפט, מיט הילפע דעס איהר טרייא אנהאנגענדען בולגארישען פאָלקעס, געלונגען, דען אויפשטאנד אין סיליסטריא אונד רוסטשוק צו אונטערדריקקען. דיא בולגארען וועהרען זיך וואקקער איהרער הויט. וואס רוססלאנד מיט דעם אויפשטאנד אין בולגאריען בעצוועקקט, איזט אללער וועלט קלאר אונד האבען וויר שאָן אין פאָריגער נוממער דארגעלעגט. וואס עס פאָן דען בולגארען ניכט מיט ביטטען אונד דראָהונגען ערווירקען קאנן, דאס וויל עס דורך אויפוויעגעלונג ערטרייבען. רענן וויטהעט דיא רעוואָלוציאָן נאָך זאָ שטארק אין בולגאריען, דארף זיך דענ נאָך קיינע מאכט צור אונטערדריקקונג דיעזעס אויפשטאנדעס אויפראפפען; דאס וואָרע איינע דעם בערלינער פערטראגע ווידערשפרעכענדע איינמענגונג אין דיא אינגערען אנגעלעגענהייטען בולגאריענס. אבער נאָך דעמזעלבען מיסטער דארף ניעמאנד דיא בולגארען דאראן הינדערן, מיט דען ערגריפפענען רעוואָלוציאָנארען קורצען פראָצעס צו מאכען. זאָ ווירד דענן אויך געמעלדעט, דאס דיעזעלבען אין רוסטשוק קריעגסרעכטליך בעהאנדעלט ווערדען. פיינפצעהן אנגעקלאגטע, דארונטער 9 דעם מיליטאר אנגעהאָריגע, ווארדען צום טאָדע אונד פינף צו יע פיינפצעהניאהריגעם געפאנגניס פעראורטהיילט. אָבערסט פילאָוו, איינער דער אנפיהרער דעס רוסטשוקער אויפשטאנדעס, קאָננטע נאָך ניכט פערהארט ווערדען, דא ער שווער פערוואונדעט איזט. אָב אללע פעראורטהיילטען הינגעריכטעט ווערדען, אָדער אָב איהנען דער גנאדענוועג אן דיא רעגענטשאפט אָפפען שטעהען ווירד, וויס מאן נאָך ניכט; דיא פרעמדען קאָנזולן גאבען זיך אללע מיהע, פיר דיא פעראורטהיילטען דען גנאדענוועג צו ערווירקען; אבער מאן וויל זיך בולגארישערזייטס מיט רעכט אויף איינען לאנגען פראָצעסס ניכט איינלאססען אונד **געסטערן מאָרגענס וואורדען 9 דער צום טאָדע פעראורטהיילטען רעבעללען אין רוסטשוק ערשאָססען,** אונד צוואר פאָלגענדע: מאיאָר אוזונאָוו, בריגאדיער פאנאָוו, ארזענאלשעף קאפיטאָן זעלענאָגאראָוו, אָבערלייטנאנט קריסטעניאקאָוו, לייטנאנט קאיזארסקי, אדיוטאנט ענטזעוו, לייטנאנט טרעמבעסקאָוו, אדוואָקאט קירדזעוו אונד קאָממיסיאָנאר טשעטשקאָוו; אלזאָ 2 ציווילעטען אונד 7 מיליטארס. דער פערהאפטעטע קאפיטאן באלמאגן, וועלכער רוססישער אונטערטהאן איזט, ווארדע נאָך ניכט הינגעריכטעט. היינטע ווירד דאס קריעגסגעריכט איבער דיא אם אויפשטאנדע בעטהייליגטען אונטעראָפפיציערע אונד זאָלדאטען אבאורטהיילען.

* * *

איבער דען פערלויף דעס אויפשטאנדעס ליעגען פאָלגענדע נאכריכטען פאָר:

אם מאָנטאג מאכטען בולגארישע רעוואָלוציאָנערע מיט הילפע רוססענפריינדליכער לאנדבעוואָהנער, אונטער אנפיהרונג פיהערער בולגארישער אָפפיציערע, איינען איבערפאלל אויף סיליסטריא, וואָ דיא גארניזאָן מיט דען רעבעללען איינפערשטאנדען וואר אונד נאָך איינעם שיינגעפעכטע דיא וואפפען שטרעקקטע. שאָנס דארויף פיעל אויך דער אָרט טורטוקאי אין דיא הענדע דער רעוואָלוציאָנערע. נאכדעם פאָן רוסטשוק טרופפען נאך סיליסטריא צור אונטערדריקקונג דעס אויפשטאנדעס אבגעגאנגען וואָרען, וואורדען אם 3 איהר מאָרגענס דיא בעוואָהנער רוסטשוקס דורך שיססע אויס דעם שלאפע געוועקקט. אללע שטראססען וואָרען מיליטאריש בעזעטצט. איך היער האטטען צוויי קאָמפאניען זיך געגען דיא רעגענטשאפט ערקלארט, דאס טעלעגראפענאמט בעזעטצט, אונד אללע טרופפענקאָממאנדאנטען זאָוויע דען פראַפעקטען פערהאפטעט. דאנן וואָללטען זיא דען איבריגען טהייל דער גארניזאָן צווינגען, זיך איהנען צו ערגעבען. דאָך דיא בירגערוואכע טראט זאָ ענערגיש געגען זיא אויף, דאסס זיא זיך געצוואונגען זאהען, זיך איבער דיא דאָנוי צו פליכטען אונד זיא וואורדען מיט שיססען פערפאָלגט. אבערסטלייטנאנט פילאָוו, זאָוויע דיא קאפיטאנע אויזוראָוו אונד באלמאגן ווארדען שווער פערוואונדעט, פיעלע וואורדען געטאָדטעט. אין סיליסטריא ווארדע קאפיטאָן קרעסטאָוו פאָן זיינען קאמעראדען אלס לאנדעספערראטהער ערשאָססען. אין רוסטשוק דויערטע דער שטראססענקאמפף דאָננערסטאג (3-טען ד.) פאָן פריה ביז אבענדס, דיא בעפאָלקערונג לייסטעטע דען רעגענטשאפטסטרופפען וועזענטליכע הילפע געגען דיא אויפשטאנדישען, פאָן דענען פיעלע פערוואונדעט, פיעלע געשאָסטעט וואורדען אונד אנדערע אין דער דאָנוי ערטרונקען זינד. דיא שטאדט רוסטשוק פייערטע דורך איללומינאציאָן דען זיעג דער רעגענטשאפט.

* * *

דאסס דיא רעוואָלוציאָן פאָן רוססלאנד אנגעשטיפטעט אונד פאָן דעססען געדונגענען אנהאנגערן געפאָרדערט ווארדע, דאפיר ליעגען אונווידערלעגליכע בעווייזע פאָר. מאן ווייסס, דאס רוססישע אגענטען אין בולגאריען געלד פערטהיילט האבען. דיא אינזורגענטען האבען דען בעקאננטען פיהרער דער רוססענפריינדליכען בולגארען, צאנקאָוו, צום רעגענטען פראָקלאמירט. אבער אויך אין זאָפיא זעלבסט וואר איינע רעוואָלוציאָן געפלאנט, וועלכער דיא רעגענטשאפט יעטצט אויף דיא שפור געקאָממען איזט. זיא ליעס דעסהאלב איינינע קאָמפראָמיטטירטע מיטגליעדער, דארונטער דען געוועזענען רעגענטען אונד ענטלארפטען רוססענקנעכט קאראוועלאָוו פערהאפטען.

מאן בעפירכטעט, דאסס רוססלאנד צו גונסטען דיעזער פערהאפטעטען, זאָוויע צו גונסטען דער פעראורטהיילטען רעבעללען שריטטע אונטערנעהמען ווערדע, וואָדורך פאָלגענשווערע פערוויקעלונגען ענטשטעהען קאָננטען.

דאס פעטערסבורגער אמטסבלאטט בעשפריכט דיא רעוואָלוציאָן אין סיליסטריא אונד רוסטשוק אונד זאגט, דיעזעלבע זייא פאָראויסצוזעהען געוועזען, דא דיא רעגענטשאפט דאס לאנד אונטערדריקקע, דיא בעסטען אָפפיציערע צור פלוכט געצוואונגען אונד דאס בולגארישע פאָלק פאָן זיינעם נאטירליכען בעשיצער, רוססלאנד, אבוועגדיג צו מאכען געזוכט האבע או. ז. וו.

דורך דען אומשטאנד, דאס עס דער רעגענטשאפט געלונגען איזט, זאָ ראש דיא רעבעלליאָן צו אונטערדריקקען, איזט איהר אנזעהען היינטע איין גראָססערעס, אלס יע צופאָר. זיא האט איינע גלאנצענדע פראָבע פאָן ענערגיע אונד פעסטיגקייט געליעפערט.

דיא דעלעגאציאָנען.

זאָוואָהל דיא אָסטערדייכישע אלס אויך דיא אונגארישע דעלעגאציאָן האט דען פאָן דער געמיינזאמען רעגיערונג צו אויסרישטונגסצוועקקען פיר דיא ארמעע געפאָרדערטען קרעדיט פאָן 25½ מילליאָנען גולדען איינשטיממיג בעוויללינט.

דיא דיעסבעציגליכע זיטצונג דער אונגארישען דעלעגאציאָן פאנד פאָרגעסטערן שטאטט, אין וועלכער פאָלגענדע בעוואָנדערס בעמערקענסווערטהע רעדען געהאלטען ווארדען:

גראף אלבערט אפפאָניי זאגטע: איים דען אויספיהרונגען דעס קריעגסמיניסטערס האבען וויר דיא איבערציינגונג געשעפפט, דאסס אינזערע ארמעע נאָך יעדער ריכטונג הין פאָללשטאנדיג געריסטעט דאשטעהע. דיא אנשאפפונגען, וועלכע יעטצט ערפאָלגען, זינד זאָנדער ארט, דאסס זיא אין געוואָהנליכער צייט לאנגזאם אים לויפע פאָן מעהרערען יאהרען געשעהען מיסטען, יעטצט אבער אויף איינמאל געמאכט ווערדען. דאס איזט ניכט געאיינגעט, בעאונרוהיגונג הערפאָרצורופען, וואָהל אבער יעדען דאפאָן צו איבערציינגען, דאסס אונזערע מאָנארכיע אונד אללע פארטייען דערזעלבען ענטשלאָססען זינד, אללען עטווא אויפטויכענדען פריעדענסשטאָרונגען געגענאיבער איהרע מאכטמיטטעל צור געלטונג צו ברינגען. (צושטיממונג.) דער ערנסטע גרונד פיר דיא בעוויללינגונג דעס קרעדיטעס ליעגט אין דער אונזיכערהייט דער אייראָפאישען לאגע. איים דען אויסערונגען דעס מיניסטערס דער איסערן געהט הערפאָר, דאסס אונזערע מאָנארכיע דען פריעדען וויינשט, דאסס אבער דיא לאגע זאָ אונזיכער געוואָרדען זייא, דאסס וויר אונז אין דען צושטאנד דער פאָללען בערייטשאפט פערזעטצען מיססען. דיא פעראנטוואָרטונג פיר דיעזע אויסערונגען טרעפפט רעגיערונגען, דער זיא פאָללען ליעס, אונד ליידער שטיממען זיא מיט דעם איבעראיין, וואס וויר זעהען, אָבוואָהל וויר ניכט אין דיא טיעפסטען געהיימניססע דער לאגע איינגעווייהט זינד. דיא עראייגניססע דער יינגסטען

Beilage zur Jüd. Pester Zeitung.

אללע רעכטע פאָרבעהאלטען.

98 7
103 5
101 2
191 5
179 5
176
175

6
9
61
12
10
1

פערצענט ערהאהט. דיעזע ערהאהונג ווערד איך איך דיא ניכט רעגעלמאסיג פערקעהרענדען פערזאגען. אונד פראכטשיפפע איסגעדעהנט ווערדען, אינגאפערנע זיך דיעזעלבען דער דאמפפראפט בערייגען.

צום שלוססע דער זעצונג ריכטעטע דער אנטיסעמיט סעמגען, אונטער איספאללען גען דאס יודענטהום, איינע אינטערפעללאציאן דען האנדעלסמיניסטער, וואהרם קיינע געזעטצליכען פערפיגונגען געגען יענע אענגטען הויפטשיאדטשער כרעדיטפאראיינע געטראפפען ווערדען, וועלכע אין דער פראוינץ געזעטצרייבענדע אונד בויערן צום איינטריט אין אלכע כרעדיטגענאסענשאפטען בעוויגען אונד אהנע יעדע מאנטראלע מיט דען איינגעצאהלטען גלדערן שאלטען.

דיא נאכסטע זיטצונג דעם אבגעאָרדנעטען הויזגס פינדעט מאָרגען שטאטט.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (דיא יודען אלס שאפפער אויף דעם געביעטע דער אינדוסטריע.) דער אנטיסעמיטישע דעפיטירטע בראן אנדרעאנסקי האט, וויא ווייט ריכטיגען, אם 1-טען ד. אם אונגארישען אבגעאָרד־נעטענהויז אייגע רעדע געהאלטען. אין וועלכער ער זיך ניכט גענטבלאָדעטע, דיא בעהויפטונג אויפצי־שטעללען, דאסס דיא יודען אויף דעם געביעטע דער אינדוסטריע ניכטס זעלבסטשטאנדיגעס שאפפען, זאנדערן זיך כריסטליכע אינטערנעהמונגען אנאייגנען. אום דאנן מיט דענזעלבען צו פראהלען, „עדיגעלאשען“ בריגנגט גען אין דייגער יינגסטען נוממער אייגען מיט פיערדעס מיטהע אונד מאנגאהלטער אפפעהיגע געהאלטענען, אויפזעהען ערגעגענדען „אפפענען בריעף“ דעס רעדאקטאָרס אן בראן אנדרעאנסקי, אין וועלכעם יעדע צייל דעם אנטיסעמיטען דאס אינפערשאמטע וייגער דייגענהאפטיגקייט נאכוויזט. דיא ערסטע פאָרצעללאנגאבריק אונגארנס האט אין הערענד מאָרגין פיישער דע פאָרמאשהאז געשאפפען, בראן לעאָלד פאפפער פ. פאָרראדי וואר דער שאפפער אונד פערבריעער דעס אונגארישען האלצהאנדעלס, לעדערפאבריקאט בערנאט לעווי האט אנגאנגען אונד פעסט אנס לעבען גערופען; אונד ווער אין אונגארן סענגט ניכט דיא צאהלאלאוגן יידישען פירמען, וועל בע דער אונגאר־שען אנדוסטריע נייע באהנען ערפפפנעט האבען; ניישלאסס, גאלד־בערגער דע בודא, מאיער מריוס, אינגאיז שטערן ק. ל. פאָזגער, אלעקסאנדער בוכ־וואלד, פערצי אונד שאבערער אז. ז. וו. אז. ז. וו.

אונזערען. דעזען בריעפען ווער וואה ניכט אלל דיעזע נאמען איפצוצאהלען; דיא וויססען, וואס דיא יודען אין אללען בראנשען דעם עפפענטליכען לעבענס געלייסטעט אונד אממער מעהר לייסטען. אין אינעם אונגארישען בלאטטע אבער דעם דעפיטירטען בראן אנדרעאנסקי איינען שפיגעל זיינער פלוכווירדיגען טהאטיגקייט פאר־צוהאלטען, דאמיט איך ניכט־יודען זעהען, וועלכער פערווערפלכער מיטטער זיך דיא אנטיסעמיטען צו אירער אגיטאציאן בעדיענען, וויא אין אנטיסעמי־טישער בארען ניכט פאר דער מראסעסטען ריגע צוריקשרעקקט— דאס אזטע אין פערדיענסט, וועלכעם הער איבערהאלל געווירדיגט ווערד. אין דען פאר־געהמסטען קאפפעהעזיערן דער הויפטשטאדט געהט דיא יינגסטע נוממער דעם „עדיגעלאשען“ פאן האנד צו האנד, מיט גענגשטהאיונג לייגט מאן דיא טרעפפלכע לעקצאן, דיא דער יידישע רעדאקט־מאר מ. סאבאלטשי דעם אנטיסעמיטישען בראן אנדרעאנסקי ערטהיילט האט. „ער האט דען נאגעל אויף דען קאפפ געטראפפען!“ לייטעט דאס אללגעמיינע אורטהייל. וסני המן חפיי!

מ. דאָרנבוש.

* (אנטי־אנטיסעמיטען.) אין בודאפעסט מאכט זיך איינע איינגעטהימליכע בע־וועגונג בעמערקבאר, וועלכע פאן גיכטיודען אויסגעהט אונד דיא גרינדונג אייגעס מיט אויסגעשפראכען אנטיסעמיטענפיינדליכען בעשטרעבונגען בעצוועקקט. פאן ביז יעטצט פיר דיעזען פערען געוואנגענען 40 מיטגליעדערן זינד 30 בריסטען אונד 10 יודען.

* (יידישעס אוים איטאליען.) דער פיהרער דער הילפסבריפפען, וועלכע דיא איטאליענישע רעגיערונג נאך מאסויא צור פערשאפפונג שיקקטע, אזט אינזער גלייבענסגענאססע, מאר אלוויעטאָ — דיא אן פאדוא פערשטאָרבענע פרוא דינה לוצאטאָ האט אחר פערמאגען פאן 400,000 ליר צו וואהלטהאטיגקייטסצוועקען פערמאכט.

* (שטיפטונג.) דיא וויסטוזע דעם פער־שטאָרבענען בודאפעסטער הויבעטצערס אינגאטיגבוימגארטען אונד דעססען קינדער האבען דעם הייפטשטאָרטשען איזראעליטישען האנד־ווערקס אונד אקקרבייפערען אייגע שטיפטונג אם בעטראגע פאן פינפטייזענד גולדען צוגעייגט דעם. דער זעליגע הערר בוימגארטען האטטע אין טעסטאמענט פערפאסט, אין וועלכעם ער בעדיי־טענדע בעטראגע פיר יאהלטהאטיגע צוגעמאכט וויד, מעטע; ער שטארב ווראך פראטצליך. אהנע דאס טעסטאמענט מיט זיינער נאמענסאונטערשריפט פערזעהען צו האבען, וועלכעם דעסהאלב געוועצליך

פאָלליעטאָן.

צערשטאָרטעס פאמיליענגליק.

(וואהרע בעגעבענהייט אויס דעם רוסיש־יידישען לעבען.)

(1-טע פאָרזעטצונג.)

מאנכמאל לאג פאר דעם אונבעקאנטען אויף דעם פענסטערברעטט אין אויסגעשראנענעם בוך, אויף וועלכעם ער דיא אויגען הפטעטע, אבער אויס דער קראנקהאפ־טען מוסקעלשפיעל זיינעס געזיכטס אונד אויס דעם אפ־פערן ריבען דער שטירן מיט דער האנד קאָننטע מאן ער־ראטהע. דאסס זיינע נעראנסען ווייס פאן דער אויסגעשלא־גענען זייטע וועגשווייפפען.

דאס נייערע אונד דונקלע צימטער האטטע אין עבענוא פרוייזיגעס געראנגע, וויא דעסען בעוואהנער: גיי־מאנדען אויסער אתם ערבליקקטע איך יע דארין: עס וואר דייטליך, דאסס ער נור אין צישווייליגער מיטהער וואר, אונד אלס אין אינגלייקליכער הייר איינזאם וואהנטע. זעלטען נעשאה עס. דאסס ער צו מיר אויסבליקקטע, וועגן איך מלאטליך אום דיא עקקע באג, דעם פענסטער נאהע קאם אונד מיט גייגען שרטטען זיינע דיסמערן בעטראכטונגען שבאמע. דאך וועגן ער דיא אייגען אויסשרוגן, זאָ וואר עס נור אין מאָמענט. אום שנעלל ווא ווידער אויף דאס בוך צו העפטען. ער שיען ניכט דיא מינדעסטע אויסמערק־זאמקייט אויף מיך צו ריכטען.

אין יענער צייט זאה מאן אונטער דען יודען זעלטענער, אלס יעטצט מאנגער אהנע בארט. אינזער מאנן, וואר ער פיעל־

לייכט אין גלעהרטער, אין שרייטטשטללער? איך קוואל־טע מיך מיט פערזוטהונגען. דאמאלס קאם מיר ניכט אין דען זינן. דאסס איין אבגעאמטער בארט אין יוסקראנד איך אייגען זאלראטען בעצייכנעטע. וויא האטטע איך דארן דענקען זאללען. אלס איך זא אזרגנגייא אינד פאלל יינגערליכער לעבענסלוסט וואר? ניכט לאנגע בעטראכטונ־טע מיך יעאך דער נעראנקע אן דיא אנגעזעגענהייטען דעם אונבעקאנטען אויף מיינעם שאצירנאנגע: נייע גע־גנגשאנדע צאגען מיינע אויסטערקזאמקייט אן. אונד איך פערנאם איהן באלד דען נאנצען מאן בייצום פאלגנע־דען מארגען.

אבער וויא נראסס וואר מיין ערשטוינען, אלס איך, ניכט זעהר לאנגע נאך מיינער אנקונפט אין דער שטאדט צ . . ., דא איך איינסט בייס מיליטאר־דעפארטעמענס גע־שאטטע האטטע, מיינען פרוירינען אונבעקאנטען אין זאלי־דאשנמאנטער אונד פוראשרטיטטע אונטער אייגעם פרוסס אנדערער זאלראטען אים קאָן־פאָרוואנט־מאנאצין ארבי־טען זאה. איך גינג נאהע אן איהן הערען אונד בעטראכ־טטעט איהן.

אللא מיין אונבעקאנטער, דאכטע איך, איזט זאלראט. מיר ווארען דיא הייזגען אונד פערשאפקטען עקרי־פטענאיסהעבונגען בייא אונז. וועלכע אין יעדעם קליינען אָרט וויא זיזען וואהנטען אונגעדרוך פיעלע מיסטריזע ערגיינגען אונד פייזיגע פאָרגען פיר זעהر פיעלע פאמי־ליען האטטען בעקאנגט. איך וואוסטע, דאס נעוואלד. ליגט אונד נעלר דיא אבערהאנד אבער דיא ארטטה בעהיר־טען. איך וואוסטע אויך, וויא אן פיעלען אָרטען דיא ע־שאפפטע וואהרען דורך פריהערע איינגעבונגען אונד דורך

דיא פלוכט ערוואכסענער יינגלינגע. קאנבען אונטער צעהן יאהרען אלס ערקרוטען נעאָמטען וואהررדיג: אינבעראל פערנאהם מאן צו הארען, וויא מאן דיעזע אונגרוקקליכען אירהרן מיטטערן עגטריסס אונד הויפגווייזע אויף וואנען צוואמענגראנגען, צו הונדערטען פאָטבראכטע נאך עגס־פיגטען קייגסקלאגען, וזא זיא וויא פלוגען הינ־שאבדען, טהייל עגאפפטע דורך דיא לאנגע ריזיג, טהיילס דורך דאס פערגדערטע קלימא, טהיילס דורך דיא אינמענשליכע בעהאנדלונג דער ראָהען בויערן. דענען דאס לעבען איינגס קליינען יודען ניכט בעאכטענסווערטער וואר, אלס דאס איינגס יונגען הונדעל! אللעס דאס וואוסטע איך זעהר וואהל. אבער דאס מאן אלטע, שוואכע אונד אנגעלעבטע מאנגער, וויא מיין אונגע־כאנטער וואר, דער אויגענשיינליך צור נעבלדטערען קראנ־טע זיינגס פאלקגס נעהאָרט — אויסהעבע, אונד דאסס מאן וואלכען זאלראטען נעשאפפטעט, איינגען נעווייסען נאך פאן פייהיט צו נענעסען. דאס האטטע איך מיר ניכט פאָרשטללען קאָننען.

וויא דעם נון זייא, דאכטע איך, ערפאהרען מוסס איך, וואס דאס פיר איין מענגס איזט.

פאן דיעזעס נעדאנקען ערפיללט, גינג איך לאנגזאם אין דען האף דעם קליינען הויזגס. דיא הויזטהיר־וא, איינע יידין פאן שטאָרקגס בוא, שרוטט עבען דיא שוטען הינזיך, מיט דער מהעמאשינע אין דער האנד. איך טראט אן זיא הערען אונד פראגטע:

„איזט דאס אייער הויז?“

(פאָרזעטצונג פאלגט.)

טאגע אין בולגאריען ציגען, וויא געפאהרליך די
בולגארישע פראגע זיך געשטאלטעט. וויר וואללען
ניכט אנגרייפען, זאנדערן יעדען אנגריף אבוועה-
רען; אונד צוואר ניכט גערארע דאנן וואללען וויר
אונז צור וועהר זעטצען, וועגן דיא גרענצען אונזע-
רער מאנארכיע פאם פיינדע אנגעגריפפען ווערדען,
זאנדערן אויך דאנן, וועגן וויר דאס שטרע-
בען בעמערקען, דיא מאכטשטעללונג אונזע-
רער מאנארכיע צו בעדראהען. (לעבהאפטע צו-
שטיממונג.) דאהין געהארט דיא פערלעטצונג דער
זעלבסטשטאנדיגקייט איינעס דער באלקאנשטאא-
טען, דיא מיליטארישע בעזעטצונג
איינעס דערזעלבען דורך איינע אנדערע מאכט
אהנע אינזער איינפערשטאנדניס אונד דאס איינ-
זייטיגע פראטעקטאראט אירגענד איינער גראסמאכט
איבער איינען באלקאנשטאאט. אינטער זאלכען
אומשטאנדען שליעסע איך מיך דער בעוויללינגונג
דעם קרעדיטעס אן. (לעבהאפטע צושטיממונג.)

דעלעגירטער בעאטהי: איך איך בע-
וויללינע דען קרעדיט, אבער ווארום זאלל דיא לאגע
ניכט אויספיהרליך בעשפראכען ווערדען? ווארום
זאללען וויר שווייגען אונד צאהלען? אין פריעדענס-
צייט זינד זא גראסע סוממען ניכט נאטהווענדיג,
אונד איין קריעגסקרעדיט איזט עס עבענפאללס
ניכט, דען וויר בעוויליגען, האכסטענס קאנן דער
קרעדיט דאצו דיענען, דיא מאביליזירונג צו ערלייכ-
טערן. מאגליך, דאסס דיעזע גאר ניכט ערפאלגט,
מאגליך, דאסס זיא מארגען ערפאלגט. אבער
דיא אפפענטליכע מיינונג וויל דיא פארזיכטסמאס-
רעגעלן, אונד עס ווארע איינע פפליכטפערזיימניס,
וועגן וויר דען קרעדיט ניכט בעוויללינען וואללטען.
מאן גלייבט, צווישען פראנקרייך אונד דייטשלאנד
ווערדע דער קריעג אויסברעכען, אונד דאסס וויר
דעסהאלב מיט רוססלאנד שטרייט בעקאממען ווער-
דען. איזט דענן דאס זא צווינגענד זיכער, דאסס
אויך וויר מיט רוססלאנד קריעג האבען מיססען,
וועגן דייטשלאנד מיט פראנקרייך אין שטרייט גע-
ראטה? צווישען דייטשלאנד אונד פראנקרייך
איזט דיא לאגע קלאר, אבער ניכט צווישען אונז אונד
רוססלאנד. דעסהאלב מוס דיא דעלעגאציאן דאס
רעכט דער קאנטראללע איבען אונד קלארהייט פער-
לאנגען. וואס וויר היטע בעוויללינען, איזט דיא
לעטצטע קראפט-אנשפאננונג דעם לאנדעס (בע-
וועגונג). גאטט געבע, דאסס וויר ניכט מעהר
אפפער ברינגען מיססען!

גראף יוליוס אנדראשי האלט דען
געגענווארטיגען אויגענבליקק ניכט פיר געאייגנעט,
ווייטלייפיגע פערהאנדלונגען איבער דיא אויסווער-
טיגע לאגע צו בעגינגען. וויר מיססען אללעם טהון,
אום דיעיניגען, וועלכע פיר דיא ערייגניססע פער-
אנטווארטליך זינד, צו קראפטיגען. וויר האבען היטע
דיא אויפגאבע, אללעם אהנע מאקמעלן אונד גריי-
בעלן צו בעוויללינען, וואס דיא רעגיערונג פאר-
דערט, אום דיא פעראנטווארטונג טראגען צו קאנ-
נען. (לעבהאפטע צושטיממונג.)

מיניסטערפרעזידענט טיסא ווענדעטע זיך
געגען דיא אייסערונג בעאטהי'ס, דאסס דער געגענ-
ווארטיג בעוויללינטע קרעדיט דאס לעטצטע אפפער
זייא, וועלכעס אונגארן ברינגען קאננע. „וויר
וואללען האפפען — זאגטע טיסא — דאסס דיעס
דאס לעטצטע אפפער זייא. וועלכעס אונגארן ברינ-
גען מוס. זאללטע דאס אבער ניכט גענוגען, זא
זינד וויר בערייט, יעדעס אפפער צור פערטהייד-
יגונג דעם טהראנעס אונד דעם פאטערלאנדעס צו
ברינגען." (אללגעמיינע לעבהאפטע צושטיממונג.)

נאך איינער רעכטפערטיגונג בעאטהי'ס וואור-
דע דיא קרעדיטפארלאגע אים אללגעמיינען אונד
איינצעלנען אהנע יעדע ווייטערע דעבאטטע איינ-
שטיממיג אנגענאממען.

צור טאגעסגעשיכטע.

דיא פאללשטאנדיגע צוזאממענזעטצונג דעם
דייטשען רייכסטאגעס איזט נונ-
מעהר, נאכדעם אויך אללע שטיכוואהלען דורכגע-
פיהרט זינד, בעקאננט. דיא צאהל דער אנהאנגער
דעם פאן ביסמארק זא ענערגיש פערטהיידיגטען
נייען מיליטארגעזעטצעס בעטראגט 221, דיא דער
געגנער דעסזעלבען 176, וואס איינע מאיאריטאט
פאן 45 שטיממען פיר דיא זיעבענזאהריגע דויער
דעס נייען מיליטארגעזעטצעס ערגיבט.

* *

צווישען פראנקרייך אונד רוסלאנד
איזט צוואר איין פעסטעס, בינדענדעס איבעראיינ-
קאממען פיר דען קריעגספאלל נאך ניכט צו שטאנ-
דע געקאממען, אבער דיא פאריזער צייטונגען שפרע-
כען מיט בעגייסטערונג פאן דער רוססישען ארמעע.
אין איינעם פאריזער בלאטט שילדערט דעססען
פעטערסבורגער קאררעשפאנדענט אין איבער-
שוואנגליכען אויסדריקקען דיא דורך דען צאר
אלעקסאנדער פארגען זאממטאג פאר זיינעם ווינ-
טערפאלאסטע פארגענאממענע מוסטערונג. „אללעס
— שרייבט דער בעריכטערשטאטטער — האטטע
דאס אויסזעהען דעם פאראבענדס
איינעס קריעגעס. מאן ציטטערטע ביים
ערשיינען דעם צארס פאר איפערגונג אונד איף
אללען שטירנען לייכטעטע קראפט, טאפפערקייט
אונד פאטריאטיזמוס." ווייטער קאנשטאטירט דער
קאררעשפאנדענט, דאסס דער איינפלוס דער דייטש-
פיינדליכען פארטייא אם רוססישען האפע איממער
מעהר אבגעהמט. — דיא בערלינער „קרייצצייטונג"
מעלדעט אויס פעטערסבורג דאס פאללסטע
איינפערשטאנדניס צווישען
דעם פראנצאזישען קריעגסמי-
ניסטער בולאנזשער מיט דער דייטש-
פרעססערישען פארטייא רוססלאנדס, אן דערען
שפיטצע דער בעקאנגטע דייטשענהאססער געהיימ-
ראטה קאטקאף אונד דער אינטער דעם
נאמען „פאטער דער ליגע" בעריהמטע איגנא-
טיעף שטעהען. דער צאר — הייסט עס — ווילל
דען פריעדען, אבער דיא עבען ערוואהנטע פאר-
טייא דרינגט אין דען רוססישען קאיזער מיט אל-
לער געוואלט, זיך דער זאגענאננטען „פאטריאטי-
שען בעוועגונג" אנצושליעסען.

אויס דעם פארלאמענטע.

פארגעסטערן פערהאנדעלטע דאס אבגעארד-
נעטענהויז איבער דאס רעגיערונגסגעזעטץ בע-
טרעפפענד דיא ערהאהונג דער טראנס-
פארטשטייער.

געגען דיעזעס געזעטץ שפראכען דיא אבגע-
ארדנעטען גנאל, עניערי, ארבאן
אונד גראף אפפאני. לעטצטערער זאגטע אונ-
טער אנדערעם: „דאס מיטטעל, דורך איינע ער-
האהונג דער טראנספארטשטייער דיא קריטישע
פינאנצלאגע אונגארנס צו בעהעבען, איזט קיין גע-
איינגעטעס; אבער דיא נאטהווענדיגקייט, דער טרוי-
ריגען געלדלאגע אבצוהעלפען, איזט זא גראסס,
דאס וויר אין דען מיטטעלן ניכט וואהלעריש זיין
קאננען. וויער בירגט אונז יעדאך פיר דען ערפאלג
דיעזער לאסטענערהאהונג? דיא לאסט ווירד דא
זיין, אהנע דאסס דאס ציעל דער בעססערונג ער-
רייכט ווארע. דאס פארלאמענט האט נאך אונד
נאך 30 בין 40 מילליאנען נייע שטייערן אונד שטייער-
ערהאהונגען בעוויללינט; אונד וואס איזט דאס רע-
זולטאט? דיא צינזען דער שטאאטסשולדען האבען
צוגענאממען אונד וויר האבען איין אימטער וויעדער-
קעהרענדעס דעפיציט פאן פיערציג מילליאנען!"

מיניסטערפרעזידענט טיסא ווידערלעגטע
אללע איינווענדונגען דער אפפאזיציאן אונד פער-
זיכערטע, דאסס דיא רעגיערונג זיך פאן דעם איינ-
ציגען גרונדע לייטען לאססע, איינע בעססערונג
דער פינאנצלאגע צו ערציעלען.

היעראויף וואורדע דיא אבשטיממונג פארגע-
נאממען, וועלכע דיא אננאהמע דעם גע-
זעטצעס זייטענס דער מאיאריטאט ערגאב.
נאך דיעזעם געזעטצע ווירד דיא טראנספארט-
שטייער אים פערזאנענפערקעהר אויף 18, ביי איל-
גיטערן אויף 7 אונד ביי פראכטגיטערן אויף 5

געשיכטע דער נייערן צייט.

(92-טע פארטזעטצונג.)

אלס אם 26. יוני דער ערסטע פערייניגטע לאנד-
טאג אין בערלין געשלאססען וואורדע, בעקלאגטע דער קא-
ניגליכע לאנדטאגסמארשאלל, דאסס דיא ערגעבניססע וועני-
גער פרוכטברינגענד פיר דאס לאנד געוועזען, אלס זיא
האטטען זיין קאננען; דאך פינגטע ער דען אויסדרוקק דעס
פערטרויענס אויף בעססערונג הינצו; איינע האפפנונג,
וועלכע אבער ניכט אין ערפיללונג געהען זאללטע. דער
נייסט דעס מיסספערגניגענס, וועלכער דורך דיא פערהאנד-
לונגען דעס פערייניגטען לאנדטאגעס גענאהרט וואָרדען
וואר, פערברייטעטע זיך איממער ווייטער אונד פארדערטע
דיא אומוואלצונג, וועלכע באלד דאראויף פאן פראנקרייך
הער איבער דייטשלאנד העריינבראך. דיא מאנגער דער אפ-
פאזיציאן דעס פערייניגטען לאנדטאגעס וואללטען נור
פערבעססערונגען ערצווינגען, ניכט איינע רעוואלוציאן הער-
בייפיהרען; אין איינעם ניכט קליינען טהיילע דעס פאלקעס
אבער האטטען זיך ווייטערגעהענדע אידעען פעסטגעזעטצט,
אונד זא טראטען אין דער שטונדע דער ענטשיידונג גאנץ
אנדערע פלאנע הערפאר, אלס יענע ליבעראלען מאננער
דעם מיטטעלשטאנדעס געאהנט האטטען. דיעזע אייפרענונג
געוואנן דאדורך אנהאנגער, דאסס אין יענען יאהרען טהיילס
דורך מיססערנטע אונד דורך דען אין שלעזיען אויסגע-
בראכענען הונגערטיפוס, טהיילס דורך דיא פערארמונג,
וועלכע דיא וועבערבעפאלקערונג אונד אנדערע געווערב-
טרייבענדע מעהר אונד מעהר טראף, איינע גראססע דעם
עלענדס הערפארטראט, וועלכע אין דייטשלאנד אונערהארט
וואר, אונד דורך אללע מיטטעל דער אפפענטליכען אונד
פריוואטען טהאטיגקייט ניכט בעהאבען ווערדען קאננטע.

אין אסטערייך וואר דעם קאיזער פראנץ I.
אים יאהרע 1835 דעססען זאהן אלס פערדינאנד
I. (1835—48) אויף דעם טהראן געפאלגט, דיא רעגיערונגס-
געשאפטע אבער פיהרטע דער אללפערמאגענדע מיניסטער
פירסט מעטטערניך, וועלכער צוגלייך דיא זעעלע
דער פאליטיק דעס ווידערשטאנדעס געגען דיא נייערונגס-
בעשטרעבונגען אין גאנץ דייטשלאנד וואר. אין דער אינ-
נערן אסטערייכישען פערוואלטונג געשאה פיעלעס, וואס
צור העבונג דער מאטעריעללען וואהלפאהרט דעס פאלקעס
בייטראגען קאננטע, וואגעגען אללע קיימע פאליטישער ענט-
וויקקעלונג אונד יעדע זעלבסטשטאנדיגקייט אונד איינענ-
טהימליכקייט דער אונטער אסטערייכישעם סצעפטער פער-
איינינטען נאציאנען שטרענג אונטערדריקקט וואורדען. דער
אסטערייכישע שטאאטסקאנצלער פירסט מעטטערניך וואר דיא
זעעלע דער אויסווארטיגען אונד איננערן פאליטיק אסטער-
רייכס פאסט 40 יאהרע הינדורך. ער וואר איין ענטשיעדע-
נער געגנער יעדער נאציאנאלען אונד ליבעראלען ריכטונג
אונד ענטוויקקעלטע אויך זיינע טהאטיגקייט אין דיעזעם
זיננע. דער וויענער אויפשטאנד פאם 17. מארץ 1848
צוואנג איהן צום ריקקטריטט אונד צור פלוכט אינס אויס-
לאנד. דאך דאפאן שפאטער.

נור אונגארן בעהיעלט זיינע איינענע פערפאססונג.

אין רוססלאנד הערשטע ניקאלויס I. מיט
קראפט אונד ענערגיע, וועלכע ער גלייך ביי זיינער
טהראנבעשטייגונג געציינט האטטע. אום אים איננערן דעס
לאנדעס איינע איבעראיינשטיממונג הערצושטעללען, וועלכע
ער אלס גרונדלאגע דער קראפט אנזאה, וואר ער בעמיהט,
אללע שטאמם- אונד רעליגיאנסאונטערשיעדע צו פערווישען
אונד דורכוועגס רוססישע זיטטע אונד גריעכישען גלויבען,
וואָ עס נאטהיג וואר זאגאר מיט געוואלט, איינצופיהרען,
ביי דער גראססמאגליכסטען אבשליעססונג רוססלאנדס
געגען אללע בעריהרונג מיט דער ציוויליזאציאן דער נאכבאר-
שטאאטען אבער דאך געווערבעפלייסס אונד פאבריקאציאן
נאך מאגליכקייט צו פארדערן. דיא גראססע מאכט, איבער
וועלכע דער צאר מיט פאללינער אונאומשראנקטהייט גע-
באט, ווענדעטע ער אבער פארצוגסווייזע צור ערווייטערונג
דעם איינפלוססעס נאך אויססען אן, וואצו אנדערזייטס
דיא דיפלאמאטישע קונסט דעס רוססישען האפעס דאס
איהריגע בייטרוג.

זא וואר דורך דען פערטראג פאן אונקיאר
סקעלעססי (1833) דיא טירקייא ענג מיט דעם רוססי-
שען איינטערעססע פערקניפפט וואָרדען. דיא דאנויפירס-
טענטהימער מאלדוי אונד וואלאכייא וואַ-
רען צינזפפליכטיגע פירסטענטהימער אונטער „האססאר-
רען" (דאס וואר דער טיטעל דער פירסטען דער מאלדוי אונד
וואלאכייא) געווארדען, דעיען וואהל גאנץ אונטער רוססי-
שעם איינפלוסס שטאנד. דיא פערזער וואורדען פאן
דען רוססען מיט גליקק בעקריענט אונד צווייא איהרער
פראווינצען צום רוססישען רייכע געשלאגען, וואגעגען מיט
דעם דורך ענגלישען איינפלוסס אויפגערעגטען בערגפאלק
דער טשערקעססען דער קאמפף מיט וועכסעלנדעם
גליקק געפיהרט וואורדע.

(פארטזעטצונג פאלגט.)